

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Den Haag
13 februari 2009

Ons kenmerk
DCE/09/96635

Uw brief van
19 januari 2009

Uw kenmerk
2009Z00620/
2080909880

Onderwerp

Kamervragen van de Kamerleden Van
Vroonhoven-Kok en Vietsch over het bericht dat
het Nationaal Historisch Museum niet volgens
ontwerp van architect Houben gerealiseerd gaat
worden

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de leden Van Vroonhoven-Kok en Vietsch (beiden CDA) over het Nationaal Historisch Museum. De vragen zijn mede geadresseerd aan de minister van Economische Zaken, de tweede vraag beantwoord ik ook namens haar; de beantwoording van de overige vragen is een verantwoordelijkheid van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De vragen zijn mij toegezonden met uw bovenvermelde brief d.d. 19 januari 2009, kenmerk 2009Z00620 / 2080909880.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Ronald H.A. Plasterk

1. Is het bericht waar dat het Nationaal Historisch Museum niet volgens het ontwerp van de architect Houben gerealiseerd gaat worden, maar dat er via een nieuwe prijsvraag opnieuw een architect uitgekozen zal gaan worden?¹ Zo ja, wat vindt u hiervan?

Het ontwerp van architect Houben is gemaakt ter ondersteuning van het voorstel van de gemeente Arnhem en illustreert de mogelijkheden voor de realisering van het Nationaal Historisch Museum.

In mijn brief aan de Tweede Kamer van 2 juli 2007 (TK 2006/2007, 30800 VII, nr.157) heb ik reeds aangegeven dat

de daadwerkelijke ontwikkeling van concept en gebouw zijn natuurlijk pas in een volgende fase aan de orde.

De volgende stap in het proces om te komen tot een NHM is de aanstelling van een kwartiermaker. Deze krijgt tot taak ondermeer een concept voor het NHM te ontwikkelen alsmede een gebouw te laten ontwerpen en realiseren, rekening houdend met de regels voor openbare aanbesteding.

Op 26 september 2008 is de stichting Nationaal Historisch Museum opgericht, in overeenstemming met de statuten zoals die op 10 juni 2008 aan u en de Eerste Kamer zijn voorgelegd (2007/2008, 31495, nr. A/1, Eerste/Tweede Kamer). De stichting is binnen de statutaire bepalingen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het concept van het Nationaal Historisch Museum en het opstellen van een Programma van Eisen voor het museumgebouw. Dit Programma van Eisen zal eind 2009 opgesteld worden. De stichting Nationaal Historisch Museum zal in nauw overleg met de Rijksbouwmeester conform de Europese aanbestedingsregels en op basis van het Programma van Eisen tot een eigen ontwerp- en architectenselectie komen. Een van de methodes van Europees aanbesteden is een prijsvraag.

2. Is het volgens u volgens (Europese) aanbestedingsregels mogelijk om af te zien van de gekozen architect, terwijl het ontwerp mede in de Tweede Kamer gepresenteerd werd als integraal onderdeel van de prijsvraag: 'Waar komt het Nationaal Historisch Museum en hoe gaat dat eruit zien'? Zelfs zodanig dat niet alleen de vragenstellers, maar ook de architect hiervan uitging?

Nee, zoals elke architect weet laten de Europese aanbestedingsregels niet toe dat er zonder een aanbesteding of prijsvraagprocedure wordt gekozen voor een bepaald ontwerp. Zie ook mijn antwoord op vraag 1. Uit mijn eerdere berichtgeving aan de Tweede Kamer blijkt dat er is gekozen voor een vestigingsplaats voor het Nationaal Historisch Museum, maar nog niet voor een ontwerp. Ook andere architecten, naast architect Houben, moeten de mogelijkheid hebben om een ontwerp in te dienen bij de stichting Nationaal Historisch Museum.

¹ De Telegraaf, 9 januari 2009: "Architect Houben onaangenaam verrast"

3. Welke kosten waren gemoeid met het eerdere ontwerp dat nu terzijde wordt gelegd?

Het ontwerp van architect Houben maakte deel uit van het voorstel van de gemeente Arnhem. Dit betreft dus een aangelegenheid van die gemeente, daar treed ik niet in.

4. Deelt u de mening dat, indien het ontwerp van Houben niet dient als uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling, eerdere besluitvorming mogelijk gewijzigd moet worden en ook de locatiekeuze discutabel wordt en mogelijk heroverwogen moet worden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe zit het met de auteursrechten van architect Houben van het ontwerp?

Nee, gelet op mijn eerder met de Kamer gedeelde overwegingen omtrent de keuze voor Arnhem ben ik niet van mening dat eerdere besluitvorming gewijzigd moet worden. Mijn keuze voor Arnhem is gebaseerd op de aanwezigheid van met name het Nederlands Openluchtmuseum en de toezegging dat het Nationaal Historisch Museum op afzienbare termijn te realiseren valt.

Wat betreft de auteursrechten wijs ik opnieuw op het feit dat het ontwerp van Houben door Arnhem is ingediend, ik treed niet in eventuele afspraken tussen de architect en de gemeente over het ontwerp.

5. Deelt u de mening dat het Nationaal Historisch Museum, ook in het ontwerp, onze nationale cultuur zou moeten representeren? Hoe beoordeelt u het gegeven dat door de aanbestedingsregels een buitenlandse architect het Nationaal Historisch Museum zou kunnen gaan ontwerpen?

Nee, die mening deel ik niet. Bij de bouw van het Nationaal Historisch Museum worden de Europese aanbestedingsregels in acht genomen. Op basis van deze regels en het Programma van Eisen zal worden gekozen voor het beste ontwerp, ongeacht de nationaliteit van de architect.